

Árpád-korba pedig 49-et tudunk besorolni. Nyolc objektum leletanyag hiányában datálhatatlan volt.

Az *újkőkori* objektumok 2 kivételével agyaggyerő gödrök. Szabálytalan alakúak, a nagyfokú erózió miatt ma már viszonylag sekélyek. Mindegyik a patak vonalával párhuzamosan helyezkedett el, nagyjából egy magasságban követve a patakmedret. Betöltésükben nagy mennyiségű kerámiatöredék, pattintott és csiszolt kőeszközök, továbbá állatcsontok voltak.

A kerámiaanyag kavicsos soványítású, az edénytípusok alapján (enyhén kónikus edényoldalak, bütyökfülek, zsinegdíszes és átlukasztott oldaltöredékek, vörösre festett csőtálpak és négyszögletes tálak) a dunántúli vonaldíszes kerámia korai fázisának(?) leletei. Említést érdemel egy kisméretű, négy lábú mécses, vagy oltár töredéke, egy egészben talált és két, csak kismértékben sérült edény. A kőanyagban többféle csiszolt kőbalta és sok pattintott kovaeszköz volt. Egy áttetsző, fehéres kvarckristály is a neolitikum agyaggyerőgödöréből került elő. A neolitikumból egyetlen épített konstrukcióra utaló jel egy jól követhető járósínt részlete volt, feltehetően egykori házpadló maradványa. Környékéről nagyobb elszenesedett famaradvány és sok patics került elő.

Az őskorba soroltam a lelőhely egyetlen csontvázas sírleletét (37. objektum). A váz sírfolt nélkül került elő, kis mélységben és erősen szétszántva. Eredeti helyén csak az oldalára fektetett koponya és az áll alatt levő ujjcsontok maradtak, ez alapján oldalára fektetett, felhúzott karral, zsugorítva eltemetett vázra lehet következtetni.

A *kelta/római korszakból* két földház és egy árok-részlet való, a többi ezekkel egykorú objektum különféle méretű és alakú gödör. A földházak egyforma méretűek és alakúak, két ágasfás tetőtartó szerkezetre utaló cölöplyukkal. E korszak objektumaiból kis mennyiségű kerámia került elő és néhány vastárgy. Az egyik ház leletanyagában egy kisméretű, ezüst- vagy bronzcsüngő volt, és egy fibularugó. A lelőhely egyetlen fibulája, egy kisméretű bronzfibula, szórványként került elő. E korszak objektumai főleg a szelvény D-i és K-i részén mutatkoztak.

Az *Árpád-korból* 2 kemencebokr, 12 külső kemence és 3 földház került elő. A 3 földház általános szerkezetű és méretű, két ágasfás tetőtartó-szerkezettel készült. A 3 ház közül kettőben épített kőkemence volt, ezek egyikének platnija kétszeres alapozásúnak bizonyult, az alsó kerámiából állt. A házak padlója két földház esetében volt részben, illetve majdnem teljesen követhető. A padló megújítására utaló jelek nem voltak. A házakban talált munkagödrök oválisak voltak, az egyik házban kettő is volt belőlük, az egyik mellett magasan meghagyott padkával, amelyen nagyobb felületen elszenesedett famaradványt figyeltünk meg. Az egyik ház esetében a lejárati helye is jól követhető volt. A kemencebokrokban mindkét esetben egy egész és egy a korszakban szétásott régi kemence maradványa volt. Az egyik kemencebokr esetében a kemence körül nagyjából négyzetes szerkezetet kiadó cölöplyukak sorakoztak,

ezek talán a kemence fölé épített egykori tetőszerkezet tartói lehettek. A különálló külső kemencék a korban szokásos méretűek, platnijuk többnyire alapozás nélküli volt, egy külső kemence esetében kő-, kettőnél kerámia-, kettőnél kő- és kerámiaalapozást figyeltünk meg, minden esetben egyrétegűek voltak. A kemencék hamusgödreiben is viszonylag vékony hamuréteg volt, a hamusgödrök aljának lesározására, megújításukra utaló jelet nem találtunk.

Az Árpád-kori kerámiaanyag viszonylag csekély mennyiségű volt, többségük kihajló peremű fazék, melyek között volt rádlidíszes és csontbenyomkodásos díszítésű is. Cserépüstötöredék kevés került elő, de találtunk egy bordás nyakú edénytöredéket is. A korszak fémanyaga is szegényes, mindössze néhány kis vaskésből és egy kopott bronzéremből állt, ez utóbbi is késő római lehet. Az egyik földházból került elő egy késő avar jellegű, jó állapotban levő, díszes bronzcsat.

Az Árpád-kori telep a telepjelenségek jellege, továbbá a kerámiaanyag alapján a korszak első felére tehető.

BOLDOG ZOLTÁN

381. Vép–Szombathely, Alsó-sárdi-dűlő

(Vas megye) B?, Ró, Á, Kö

2007. március 13-án terepbejárást végeztem a Bogáca-patak É-i oldalán. A pataktól néhány tíz méterre egy széles plató tetején kisebb-nagyobb kiemelkedéseken több emberi megtelepedésre utaló nyomot találtunk. A területet leginkább a barna erdőtalaj uralja, melyet a patak medre vonalában feketés áthumuszolódott öntéstalaj szakít meg – a régészeti jelenségek is inkább erre a vonalra koncentráálódtak. Három nagyobb települési gócpontot sikerült lokalizálnunk különböző régészeti kultúrákból.

Ferencmajortól DNy-ra: A dűlő ÉK-i felében a Vép–Szombathely úttól D-re egy nagyobb egybeszántott területen markáns őskori (talán bronzkori), római és középkori telepnyomokat találtunk. Több helyen szétszántott paticsdarabok jelezték az elpusztult telep vonalát. Szórványosan Árpád-kori kerámiát is találtunk. A dűlő D-i felén a patak közvetlen partján egy nagyobb őskori, valamint egy középkori telepet lokalizáltunk (jól jelezte a megtelepedést a rengeteg kerámia mellett a nagyszámú vassalak is). A dűlő ÉNy-i sarkában a Bogáca-pataktól K-re a mai szintvonalakat követve egy erőteljes őskori telepet találtunk. A cserepek egy jól körbehatárolható területen szóródtak szét K–Ny-i irányban.

Munkatárs: Szilasi Attila Botond régésztechnikus.

SOSZTARITS OTTÓ

382. Villány határa

(Baranya megye) Ró

A részletes tanulmányt lásd a kötet 101. oldalán!

BRADÁK BALÁZS – MARKÓ ANDRÁS – MRÁV ZSOLT